

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Hlevnoi Mihail XXX, născut la XXX, originar din XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 21.12.2017 pînă la 08.02.2018;

Instanța de apel de la 26.02.2018 pînă la 27.03.2018;

Instanța de recurs de la 26.07.2018 pînă la 07.11.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 08 februarie 2018, cauza fiind examinată în procedură simplificată, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, Hlevnoi Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea pedepsei închisorii pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de către procuror, privind încasarea de la Hlevnoi Mihail în buget de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 461,36 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, la 14 septembrie 2017, în jurul orelor 06.30, Hlevnoi Mihail, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe teritoriul domiciliului propriu situat în XXX, în care locuiește împreună cu soția sa, XXX, persoană, care în virtutea prevederilor legale, în condițiile conlocuirii, reprezintă membru de familie, și acționând în mod intenționat în scopul abuzării fizice și psihice a membrului de familie, a tras-o de păr pe soția s-a și i-a aplicat lovituri cu palmele în regiunea corpului, după care a îmbrâncit-o intenționat, moment în care acesta fiind așezată pe scaun, în rezultat la ce XXX a căzut jos pe oglinzi, care deteriorându-se i-au provocat plăgi tăiate și regiunea spatelui.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 194/D din 15.11.2017, care a concluzionat că cet. XXX, i-au fost cauzate plăgi tăiate peretelui toracal pe stînga cu penetrare în cavitatea pleurală, hemopneumotorace pe stînga, care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, partea vătămată XXX a declarat apel, prin care a solicitat, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea individualizării pedepsei penale prin care lui Hlevnoi Mihail recunoscut vinovat de săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, să-i fie numită pedeapsa nonprivativă de libertate.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că, Hlevnoi Mihail anterior n-a mai fost condamnat, a recunoscut vinovăția sa integral și sincer se căiește în cele comise, parte vătămată nu are careva pretenții și l-a iertat, solicitând instanța de a aplica o pedeapsă fără privarea lui de libertate, precum și faptul, că dânsul n-a avut intenția și nici n-a dorit să-i cauzeze leziuni corporale grave. Instanța de judecată, i-a aplicat lui Hlevnoi Mihail o pedeapsă prea aspră și neechitabilă, ori careva restricții conform alin. (4) art. 90 Cod penal, de a-i aplica pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu sunt și instanța de judecată urma să-i aplice o pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal.

De aceia consideră că instanța eronat a interpretat prevederile art. 7, art. 75-76 Cod penal și i-a aplicat lui Hlevnoi Mihail o pedeapsă foarte aspră, pedeapsă ce contravine principiului individualizării răspunderii penale pedepsei penale.

3.1. Totodată, nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Cotovici Eugeniu în numele inculpatului Hlevnoi Mihail, a declarat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Hlevnoi Mihail recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, să-i fie numită pedeapsa nonprivativă de libertate.

În motivarea cererii de apel, s-a invocat că, pentru prima dată se află pe banca acuzaților, fiind învinuit în comiterea unei infracțiuni grave, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, nu are careva încălcări în materie contravențională, fapt confirmat prin caracteristica eliberată de la locul de trai și cazierul contravențional.

Inculpatul nu a dorit în mod direct survenirea consecințelor sub forma leziunilor corporale grave. Inculpatul a acționat cu intenție indirectă și nu a dorit survenirea acestor urmări.

În urma conflictului survenit, inculpatul a acordat primul ajutor medical soției, nu a părăsit și a rămas la fața locului până la sosirea ambulanței și poliției, a contribuit activ cu organul de urmărire penală, a solicitat instanței de judecată examinarea cauzei penale într-o procedură simplificată. Alte careva acte de violență față de soție nu a manifestat. A vizitat soția în instituția medicală, conform declarațiilor ambilor s-au împăcat, soția careva pretenții față de soț nu are.

Respectiv, în opinia inculpatului, instanța de fond avea posibilitatea a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, au fost admise apelurile declarate de partea vătămată XXX, inculpatul Hlevnoi Mihail și avocatul Cotovici Eugeniu în numele acestuia, casată parțial sentința primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează:

Lui Hlevnoi Mihail, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, a fost stabilită o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar te tip semiînchis.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Hlevnoi Mihail pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost

apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului Hlevnoi Mihail în baza dispozițiilor art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *violență în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.*

Totodată, instanța de apel a reținut că, autorii apelurilor sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, dar nu sunt de acord cu pedeapsa aplicată.

Se invocă ca temei de casare a sentinței instanței de fond faptul că, prima instanță incorect a individualizat aplicarea pedepsei inculpatului Hlevnoi Mihail, determinând greșit limitele pedepsei prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală și neținând cont de toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, fapt ce constituie temei de casare a sentinței.

Instanța de apel a constatat că, la individualizarea răspunderii penale și pedepsei penale, la stabilirea măsurii pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de scopul pedepsei penale, de dispozițiile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza cărora a fost condamnat Hlevnoi Mihail.

Astfel, instanța de apel a menționat că, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

Prin urmare, instanța de apel nu a fost de acord cu concluzia primei instanțe precum că, nu este posibilă stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate în privința inculpatului Hlevnoi Mihail și că este imposibilă corectarea și reeducarea lui fără izolarea reală de societate, din următoarele considerente.

Instanța de apel a considerat că, în speță, față de Hlevnoi Mihail urmează a fi aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate, ținând cont de circumstanțele cauzei, de caracterul prejudiciabil al faptei, de personalitatea inculpatului, de condițiile de viață și familie ale acestuia, de faptul că anterior nu a fost în conflict cu legea penală, de recunoașterea vinovăției și căința sinceră, de lipsa prejudiciului material, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Hlevnoi Mihail, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77,

78, 90 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpatul a comis infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, de lipsa prejudiciului material cât și recunoașterea vinei și căința sinceră în cele săvârșite.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că, apelurile declarate sunt întemeiate, fiind justificată solicitarea de stabilire a unei pedepse nonprivative de libertate, cu suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare prin prisma art. 90 Cod penal, dat fiind faptul că, inculpatul este la prima sa abatere de la legea penală, a recunoscut integral vinovăția atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat și coroborat cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art. 76-78, 90 Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea acestuia de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea, instanța a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-i inculpatului șansa de a demonstra că cele întâmplare constituie un incident în viața sa și de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă că, instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a indica din care circumstanțe urma să fie aplicată pedeapsa nonprivativă de libertate.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Hlevnoi Mihail, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de procuror, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivul recurentului, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că, procurorul nu argumentează asupra căror motive din apel instanța nu s-a pronunțat ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat.

Referitor la motivul invocat de recurent care este prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Hlevnoi Mihail, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care se pedepsește cu închisoare de la 6 la 12 ani, iar prin prisma art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i numită pedeapsa minimă sub formă de 4 ani 6 luni închisoare.

Astfel, inculpatului Hlevnoi Mihail i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Consultând textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Hlevnoi Mihail, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei,

stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, de lipsa prejudiciului material cât și recunoașterea vinei și căința sinceră în cele săvârșite, și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestora fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 4 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2018, în cauza penală în privința lui **Hlevnoi Mihail XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **05 decembrie 2018**.

Președinte:

Elena Covalenco,

Judecători:

Ion Guzun

Iurie Diaconu